

PERFORE GUIDE NEW YORK

İNGİLTERE 1998 TATİL REHBERİNİ



ATLAS

GEZME SANATI DERGİSİ-MAYIS 1998 SAYI:5

Mavi Tur

Bütün rotalar

Akdeniz'in yalnız koyları

Suyun içindeki şehir
STOCKHOLM

Göller ülkesi
LAKE DISTRICT

NEW YORK, şimdi!

Tur şirketlerinin Mayıs programları

**Mayaların
izinde**

ISSN 1301-5761



9 771301 576006

05

Fiyatı 500.000 TL

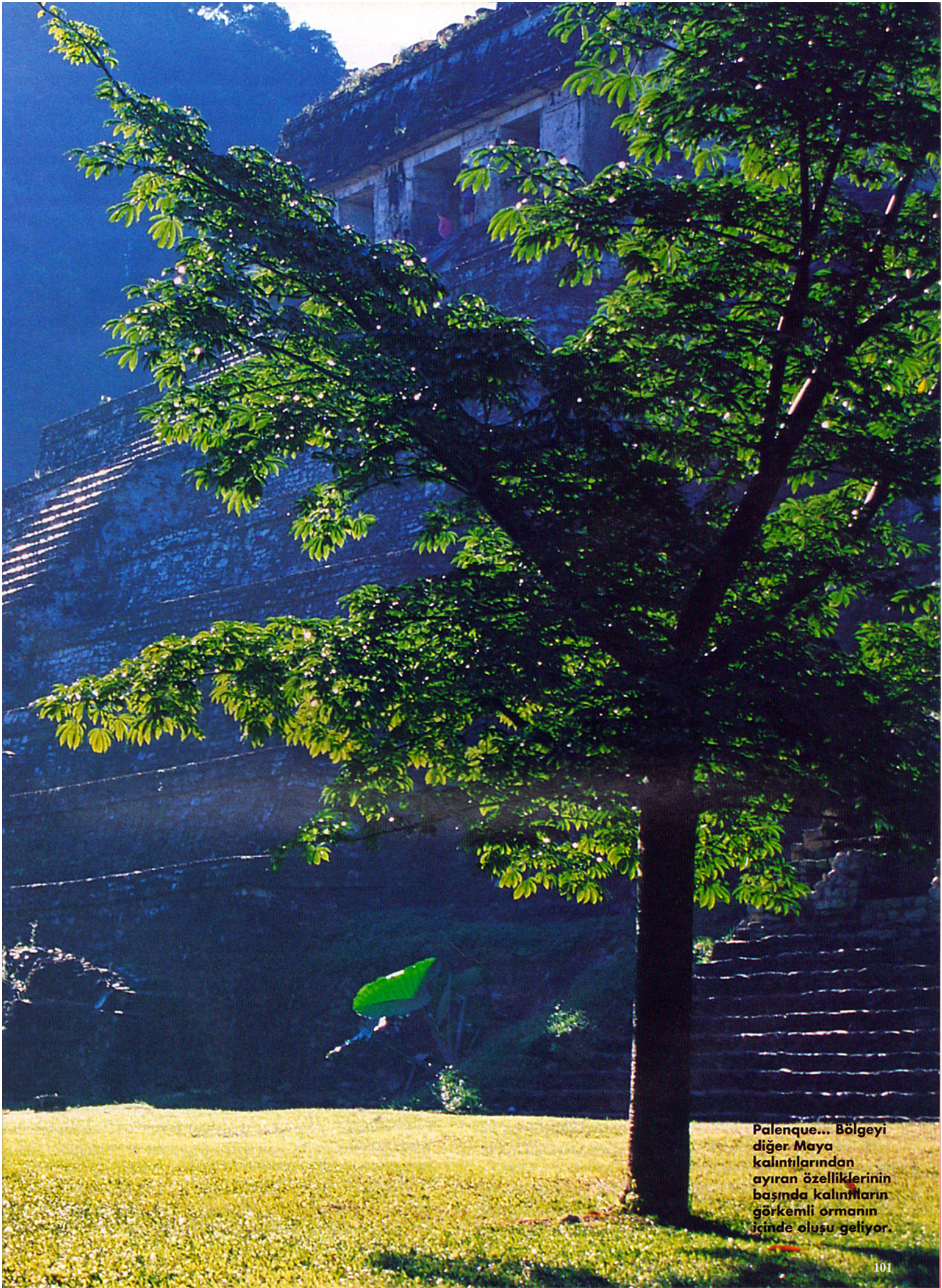
SIRT ÇANTALI

México City’de başlayan ve Guatemala ve Belize’yi de sınırları içine alan yolculukta üç sırt çantalı otostopla, otobüsle ve bir kez de boyu sadece bir otobüs kadar olan bir uçakla üç hafta boyunca Maya kalıntılarının izini sürdü...

Yazı: Nurçin Yurtsever
Fotoğraflar: Can Paçacıoğlu

Mayaların izinde





Palenque... Bölgeyi
diğer Maya
kalıntılarından
ayıran özelliklerinin
başında kalıntıların
görmekli ormanın
içinde oluşu geliyor.

G

enelde yapılan şeydir hayalleri rüyalara hapsedmek. Ama biraz cesaret ve bir sırt çantasıyla hayalleri gerçekleştirmek çok da imkânsız değil. Bizim hayallerimizi süsleyen México City idi ve bu kent gezimizin de başlangıç noktası oldu. Amacımız Orta Amerika ülkelerini görüp tanımak, Maya uygarlığına ait tapınakları gezmek ve Maya zirvelerinde olmaktı...

Meksika, Guatemala ve Belize'yi kapsayan gezimizin ilk etabı çok yorucu bir otobüs yolculuğuyla başladı. Tüm yolculuğumuz boyunca

buluştuk. Bu tırmanışın amacı hem tırmanılacak dağın Türkiye'deki dağ şartlarından çok farklı bir bitki örtüsüne sahip aktif bir volkan olması, hem de Meksika'da yapmayı planladığımız diğer volkan çıkışı için bir ön hazırlık oluşturmaya idi.

Ertesi gün gölü geçip San Pedro'ya ulaşmıştık. Burası rehberimiz Juan ile buluşup tırmanışı gerçekleştireceğimiz yerd. Tırmanış ekibi gerek bu volkan gerekse Izta volkanı çıkışı için başta planlandığı gibi üç kişi olmayacaktı, çünkü Can gezinin hemen öncesinde bir antrenman tırmanışı sırasında ciddi şekilde ayağını sakatlamıştı.

Ekibin geri kalanı (ben ve Cemil) zirveye ulaşırken, Can da San Pedro'da yerel halkla ilişkiler kurarak o bölgeyi tanımaya çalışıyordu. San Pedro, göl



Orta Amerika'da toplam üç hafta süren ve Maya kalıntılarının izinde sürdürülen yolculukta ulaşım aracı çoğunlukla otobüstü, ama Guatemala City'den Tikal'e yolculuk en çok bir otobüs boyunda olan bu uçakla gerçekleşti (üstte)...



Belize, Guatemala ve Meksika. Kalıntılar, sıcakkanlı Orta Amerikalılar ve farklı kültürler arasında geçen yolculuğun belki de en ilginç yapısı: Mayaların bir dönemler astronomi çalışmaları yaptığı yer (yanda)...



ca da aktarmalar haricinde en kısıtlı bir buçuk, en uzun on yedi saat süren yirmi altı ayrı otobüs yolculuğuyla devam etti. Böyle bir yolculuğa niyetli iseniz başka bir çareniz yok maalesef.

México City'den hareketle başlayıp Guatemala sınırına yaklaştığımızda toplam yirmi beş saattir yoldaydık, çok uzun ve çekilmez görünüyordu... Ama bir şey vardı yolculuğun eziyetini unutturan; o da, Guatemala'nın sıcak insanları, yemyeşil bitki örtüsü, güzel ve değişik yemekleri ve görülen o muhteşem güzellikteki yerler...

Yolculuğumuz devam ediyordu ve Guatemala'daki ilk durağımız Panajachel'di. Burası dünyanın en güzel gölü olarak kabul edilen "Lake Atitlan"ın kıyısında küçük bir kasaba. Göle bu sıfatı veren, doyumsuz manzarasının yanında bir de hemen kıyısında hâlen aktif üç volkan olması.

Gerillalar istediğimiz volkana tırmanışı gerçekleştirememiz için önemli bir neden oluştururken biz yine de ertesi gün "San Pedro" volkanına tırmanış için rehberimizle

kenarında herşeyden uzak, hepimizin hayatını sorguladığı, üzerimizde büyük etkiler bırakan küçük bir kasaba. Tanıştığımız birçok insan yıllar önce kendi ülkelerindeki yaşamlarından vazgeçmiş, burada kendileri için toplum baskısı ve gelecek kaygısı taşımadan yaşıyorlar.

Orası onların küçük gibi görünen ama aslında çok büyük dünyaları. Saygı duyulacak yaşamları yok belki ama saygı duyulacak kişilikleri var. Çünkü onların istedikleri bu ve cesaret gösterip kendi istedikleri gibi yaşayanların dünyası orası. Birgün herşeyden vazgeçip böyle bir yaşamı tercih ederseniz San Pedro'dan daha uygun bir yer olduğunu sanmıyorum.

Kafamızda binbir soruyla Lake Atitlan'ı bir sonraki durağımıza doğru terk ettik. Böyle bir yolculukta, her zaman nasıl olduğunu bilmediğiniz başka bir durağa doğru ilerliyoruz.

sunuz. Her an dağılabileceğini düşündüğümüz bir otobüsün içinde yine saatler süren bir yolculuğun sonunda Can'ın mükemmel (!) İspanyolcasının bizi aslında gitmek istediğimiz yönden kilometrelerce uzağa götürdüğünü üzülerek gördük. (Çok önemli değil, keyifli vakit de geçirebiliyorsunuz ama yine de kolaylık açısından siz yanınızda İspanyolca bilen birini bulundurun.)



Maya kalıntıları içinde başı çeken bölgelerden bir diğeri Uxmal (en üstte)... Bitmek tükenmek bilmeyen otobüs yolculuklarıyla çantalılarını yşadıkları renklilikler arasında ünlü kalıntılar tabii, ama tako ve hindistancevizi de vardı...

Biraz zor da olsa sonunda Antique şehrine varabildik. Yıllarca Orta Amerika'daki uygarlıklara başkentlik yapmış ve otelimizden her çıktığımızda kaybolacak kadar çok bloktan oluşmuş labirent görünümünde bir yerleşim yeri Antique...

Özellikle Chimaltanengo'da ve gezinin bütününde en fazla kullandığımız kelimeler "cuanto" ve sonrasında "caro" idi. (Yani kaç para ve pahalı.) Hepimiz müthiş pazarlık yapmayı öğrendik. (Bu, böylesi bir gezide kazanabileceğiniz en iyi yeteneklerden biri.)

Ve artık ilk tapınağı görme vaktiydi. Tikal! Oraya ulaş-

bilmenin en kolay yolu uçaktı ve çok da pahalı olmadığını görünce yolculuğu on altı saat kadar kısaltmayı tercih ettik. Havaalanı diye gittiğimiz yerin bir odadan ibaret olduğunu görünce bir kez daha şok olduk, uçağımızı görünce de dua etmeye başladık. Seçimimizi bu yönde yapmadan önce uçağımızın boyunun bir otobüsten biraz daha büyük olacağını bilemezdik ki.

Tekrar toprağa basıyor olmaktan mutluluk duyduğumuz uçuşun ardından artık Tikal'deydik. Maya uygarlığının olduğu gibi bizim de başlangıç noktamız Tikal oldu. Heybetli tapınaklar, müthiş ormanla bütünleşmiş görünümleriyle bizi daha da çok etkiliyordu. Böylesi büyük bir medeniyetin kalıntılarını görmek, onlara dokunup anlamaya çalışmak çok özel duygularla doldurdu içimizi.

Tikal, milli park statüsünde olduğu için yolculuk süresince kaldığımız bazı yerlerdeki iki gecelik otel paramıza denk gelen giriş ve konaklama parası alınıyordu. (Tüm gezi boyunca kaldığımız en pahalı otel 7 dolardı.) Salt bu nedenle Tikal'e bir saat uzaklıktaki Flores kasabasında kalmamız gerekti. Bu bir gereklilikten değil ucuzluğa alıştığımızdan da olabilirdi tabii...



Tikal Milli Parkı, bir milli parkta olması gereken herşeye sahip; temizlik, doyurucu bilgiler ve tabii en başta da doğayı koruma. Tüm bu ilkelere sahip çıkmak için görevliler ve hatta ziyaretçiler katı kurallardan kesinlikle taviz vermiyorlar.

Belize'ye doğru yola çıktığımızda içimizde Guatemala'yı terk etmenin verdiği burukluk ama buna karşın yeni bir ülkeye girecek olmanın verdiği heyecan da vardı. Bu heyecanı gezi boyunca hiç kaybetmeyeceğinize emin olabilirsiniz.

Belize, Meksika ve Guatemala'dan çok farklı bir ülke. Bütün yolculuk boyunca ilk kez "what's up man?" diyen zenciler tarafından karşılanıyorduk, bu da bizi Orta Amerika'nın havasından uzaklaştırmıştı.

Belize'nin dünyanın en güzel aletli dalış merkezi olarak ün yapmış ve milli parktaki başta jaguar gelmek üzere hayvanlarıyla özdeşleşmiş olması yine de bizi Meksika'ya geri dönme isteğinden alıkoymıyordu.

Meksika sınırından içeriye girmiştik ve artık Maya tapınaklarından en iyi bilineni olan Chichen Itzá'daydık. Buradaki en önemli ve etkileyici kalıntı "El Castillo" piramidi. Bu piramidin özelliği, Mayaların mühendislik ve aritmetikteki yeteneklerini gösteriyor olması.

Piramidin 365 basamağı yılın her gününü, teras bölümleri Maya yılının 18 ayını, yan paneller ise 52 yıl olan Maya asrını sembolize ediyor. Chichen Itzá'da ilgi çekici başka bir yapı da yuvarlak biçim verilmiş bir gözlemevi. Burada bir dönemlerde kompleks Maya takvimi için Mayalar tarafından astronomik incelemeler yapılıyordu.

Bir gün oralarda olmaya karar verirsiniz, çok değerli ama çok popüler olmamış Palenque ve Uxmal gibi tapınak bölgelerini görün. Uxmal'in ilginç bir özelliği "Magician's Pyramid". Bu piramidin bir gecede bir büyücü tarafından yapıldığı söyleniyor. O ana kadar gördüğümüz en dik tapınaktı bu.

Yıllar ön-

lenque'den México City'ye yaptığımız otobüs yolculuğunun yorgunluğunu atmak ve malzemelerimizi hazırlamak için México City'de bir gün kaldık. Ertesi gün dört otostop yaparak 5 bin 200 metre yüksekliğindeki Itza Dağı'nın eteklerindedik.

Dört bin metredeki ana kampa ulaştığımızda hava çok güzeldi ve daha geçen yaz patlamış olan Popocatepeti volkanının hâlâ tüten müthiş manzarasıyla karşılaştık. İlk gecemi orada geçirdikten sonra ertesi gün sıra aklimatizasyon (yüksek irtifaya vücudu alıştırma) yürüyüşündeydi. Orada ilk Türk dağcılar olmanın heyecanını yaşarken adım adım 4 bin 800 metredeki dağ evine yaklaşıyorduk. Yukarıda inanılmaz bir fırtına olması dağ evine ulaşmamızı çok zorlaştırmıştı. Dağ evinde kaldığımız sürece 5 bin metredeki diğer dağ evine bakarak ertesi gün orada olmayı ve zirveyi düşünmek çok keyifliydi. Düşünmenin ötesine geçip zirvede olmak çok daha keyifli olacaktı. Ama ertesi gün hava buna izin vermedi. Herşey bu kadar iyi giderken bir şeyler ters olmalıydı ve yıllardır bu mevsimde yağmayan kar orada olduğumuz sürede, tam da zirveyi deneyeceğimiz gün yağmıştı. Sonraki beş gün içinde hiçbir zirve tırmanışı yapılamadı. Bazen bazı şeyleri kabullenmek gerekir. Biz de durumunu kabullenip México City'ye geri döndük.

Üç haftanın nasıl geçtiğini hiçbirimiz fark edemedik, emin olun bu tür bir yolculuğa çıktığınızda siz de fark ede-



Meksika, Guatemala sınırı biraz sonra aşılacak (üstte). Kalıntıların büyük bölümüne giden yol ormanın içinden geçiyor (yanda). Orta Amerika yolculuğunun bir bölümü de herbiri bir diğerini aratacak çekicilikteki kasabalar ve mimarileriyle ilgi çeken şehirlerde geçti.



meyeceksiniz. Çok eğlenceli, mistik ve zor... Bize göre, bir ülkeyi anlamak ancak gezip görmek, insanlarını tanımak ve sokakta satılan yemeklerini yemekle mümkün.

Bu yolculuk bizim Orta Amerika insanının ne kadar sıcak olduğunu anlamamızı sağladı. Çoğu İngilizce bilmiyordu ve bu nedenle anlaşmamız oldukça zor oldu. Ama yine de yarı İngilizce, yarı İtalyanca ve biraz İspanyolca ve elimizde sözlüklerle bunların da yetersiz kaldığı durumlarda da el ve ayaklarımızla anlaşmayı başardık.

Son gecemizi Meksika'nın en güzel meydanında yöresel dansları, yemekleri ve giysileriyle bir karnaval havasında yaşadık.

En sonunda da geçirdiğimiz mükemmel üç haftayı ve bunun için harcadığımız çabanın güzel sonuçlarını "salute" diyerek birleştirdiğimiz Tekila kadehleriyle kutladık.

ce daha tekerlekten bile haberi olmayan bir toplumun buralara nasıl bu yapıları inşa ettiğini anlamak çok zor. Palenque'i diğer tapınaklardan ayıran özelliği yapıların daha alçak olması ve müthiş bir ormanla çevrelenmiş konumu. "Temple of the Inscriptions" piramidinin en belirgin özelliği "Pacal's Tomb".

Pacal's Tomb, tapınağın ortalarına doğru inen dik merdivenlerin bizi götürdüğü yerdeki mezarlık. Yarasalardan dolayı oraya ulaşmak çok zor ve korkutucu olduysa da yine de görülmeye değer motiflerle süslü bir mezardı bu.

Gezinin Maya ve Aztek tapınaklarıyla ilgili bölümünü bitirmiş bir şekilde, tırmanmayı planladığımız volkana doğru hareket ettik. Volkana yaklaştıkça içimizdeki tırmanma isteği ve dağlara duyduğumuz heyecan artmaya başladı. Pa-